

DR. GÖBEL JÓZSEF

Pest-Budától máig

A régi ügyintézés — torztükörben

Az előző évszázadokból örökölt — múltkor röviden említett — régi városi szervezet a maga sokféle bizottmányával, a városi felső vezetés megosztottságával (a polgármester, főbíró, rendőrkapitány és szószóló között) száz évvel ezelőtt, a XIX. század második felének nagyvárossá növekedési korában bizony már csak erős zökkenőkkel működött. Az akkori széttagolt, a felelősséget lehetőleg másra hárító ügyintézés fonákságát könnyű volt kigúnyolnia a *Bolond Miska* alábbi karcolatának:

„Egy lyuk története.”

„Egy rendbiztos végigmenve a Váczi-utczán, meglát az új aszfaltburkolatban egy pár ölterjedelmű lyukat. Megy a városházára jelentést tenni főnökének. A rendőrkapitány a lyukat hivatalosan felterjeszti a polgármesternek. Ő a lyukat szignalizálja a tanácsnak. Ez a legközelebbi közgyűlés nyilvánossága elé viszi. A gyűlés a lyukat a kövezési bizottsághoz utasítja. A kövezési bizottság három tagját kiküldi a lyuk megtekintése végett. A küldöttek a lyukat megvizsgálván, azt lyuknak minősítik s referálnak róla a kövezési bizottságnak, mely ez ügyben, indokolt véleményt terjeszt a városi képviselőtestület elé. Ez hosszabb vita után a városi főmérnököt utasítja, hogy a baj miéni orvoslása iránt nyilatkozzék. A főmérnök a helyszínen tett nyomozások alapján a baj okát a vízvezetési cső sérülésében véli feltalálni, s kéri az ügyet a vízvezetési bizottsághoz utasítani. Ez megtörténik s ezzel az ügy új szakaszba lép.”

„A vízvezetési bizottság a vízvezeték építőjét vonja kérdőre s tőle követeli a kár helyreállítását. Ez tiltakozik és a várossal kötött szerződésére hivatkozik. A szerződés illető pontja értelmezés végett a jogi bizottság elé kerül, mely Lindley urat bűnösnek ítéli. Ő azonban bebizonyítja, hogy a vízvezetési csőnek semmi baja s azon véleményt kockáztatja, hogy tán vakondok túrta fel az aszfaltot. E vélemény igen valószínűnek tetszik, és miután a vakondok: állat, így az állatgyógyászat körébe tartozik, ami a közegészségügyi tanács reszortjába van foglalva, a Váczi-utczai lyuk az országos közegészségügyi tanács elé utasíttatik.”

„A közegészségügyi tanács a vakondok feltevését vakandoktalanságnak nyilvánítja, s a lyuk létrejöttéért a Váczi utczán sűrűn közlekedő iskolagyerekeket okolja. Ezen átiratot a városi közgyűlés a városi iskolai bizottság elé juttatja. Ez a dolgot alaposan megvizsgálván, nem tartja lehetetlennek, különösen minthogy a diákok mindig súlvos könyvekkel megrakodva járnak az aszfalton. Az iskolai bizottság indítványára tehát a tanács hivatalosan azon kérelmet intézi a közoktatásügyi miniszterhez, hogy a nehéz tankönyveket könnyebbekkel helyettesítse. A miniszter ezen előterjesztést illő figyelembe véve, az országos iskolai tanácshoz terjeszti át véleményvezés végett. Ez azonban kedvezőtlenül nyilatkozik, s a miniszter a városi tanács kérését megtagadja.”

„Ekkor az ügy ismét a kövezési bizottsághoz kerül vissza. Ez érintkezésbe lép a jogi bizottsággal s tanácsára az Anglo—Hungarian Bituminous Rock Company Limited-et felszólítja, hogy a lyukat sürgősen javítsa ki. Az Anglo—Hungarian stb. csodálkozva kérdi, hogy micsoda lyukat? — „No hát, azt a Váczi-utczait.” — „A Váczi-utczai kövezetben nincs lyuk sehol!” — állítja a Bituminous. Erre a kövezési bizottság fölszólítja a Rock Paving-et, hogy küldjön szakértő embert s győződjék meg a lyuk létezéséről. Ez megtörténik, és ... a lyukat nem találni sehol.”

„Azt a lyukat az Anglo stb. Limited már régen kijavította szépen csöndesen, mikelyt észrevette ...”